

Sygn. akt: I. C. 17/11

WYROK W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 1 czerwca 2011 r.

Sąd Rejonowy w Suwałkach I. Wydział Cywilny

w składzie następującym:

Przewodniczący:	SSR Anna Magdalena Taraszkiewicz
Protokolant:	Julita Katarzyna Miklaszewicz

po rozpoznaniu w dniu 1 czerwca 2011 r. w Suwałkach

na rozprawie

sprawy z powództwa B. G.

przeciwko Skarbowi Państwie - Prezesowi Sądu Okręgowego w Olsztynie

o zapłatę

I. Oddała powództwo;

II. Zasądza od powoda B. G. na rzecz pozwanego kwotę 2.400,00 zł tytułem zwrotu kosztów zastępstwa prawnego.

SSR Anna Magdalena Taraszkiewicz

Sygn. akt I C 17/11

UZASADNIENIE

Powód B. G. w pozwie wniesionym do tut. Sądu domagał się zasądzenia od pozwanego Skarbu Państwa Prezesa Sadu Okręgowego w Olsztynie kwoty 28.000,00 zł tytułem odszkodowania za pobyt w Areszcie Śledczym oraz za pozbawienie praw i uszczerbek na zdrowiu. Precyzując powództwo powód wskazał, że domaga się zapłaty w oparciu o treść art. 417 kc.

W uzasadnieniu pozwu wskazał, że wobec jego osoby niezasadnie stosowano środek zapobiegawczy w postaci tymczasowego aresztowania w sprawie prowadzonej przed Sądem Rejonowym w Olsztynie sygn. akt VII K 1163/05 od 7 stycznia 2002 r. do dnia 01 marca 2003 roku i od dnia 21 października 2003 r. do dnia 27 kwietnia 2006 r. - łącznie 30 miesięcy. Przez ten okres pozbawiono powoda stawiennictwa w sądzie, gdyż po połowie odbywania kary pozbawienia wolności nadal stosowano wobec niego areszt. Zdaniem powoda areszt był stosowany złośliwie i na niekorzyść powoda. Powód wskazywał, że stosując tak długo areszt sąd pozbawił go możliwości ubiegania się o przedterminowe zwolnienie z kary, możliwości odbycia kary w zakładzie półotwartym położonym blisko miejsca zamieszkania oraz możliwości korzystania z telefonu i przepustek. Ponadto tak długie stosowanie środka zapobiegawczego w postaci tymczasowego aresztowania odbiło się niekorzystnie na jego zdrowiu psychicznym i fizycznym.

W odpowiedzi na pozew Skarb Państwa - Prezes Sądu Okręgowego w Olsztynie wniósł o jego oddalenie oraz zasądzenie kosztów procesu, w tym kosztów zastępstwa prawnego. Podniósł, iż zadośćuczynienia za niewątpliwie niesłuszne tymczasowe aresztowanie dochodzi się w trybie określonym w rozdziale 58 kodeksu postępowania karnego przed wydziałem Karnym Sądu Okręgowego. Z kolei odpowiedzialność Skarbu Państwa tytułem naruszeń innych dóbr powinna być rozpatrywana w świetle art. 417 § 1 kc, z którego wynika, iż przesłanką odpowiedzialności Skarbu Państwa jest bezprawność działania organów państwa, powstanie szkody majątkowej i związek przyczynowo-skutkowy między bezprawnym działaniem a powstaniem szkody. Powód nie wskazał żadnych dowodów ani przesłanek które uzasadniałyby jego roszczenie.

Sąd ustalił i zważył, co następuje:

Powództwo wniesione w niniejszej sprawie przez B. G. zostało wytoczone w oparciu o treść art. 417 kc. Powód domagając się od Skarbu Państwa - Prezesa Sądu Okręgowego w Olsztynie zapłaty kwoty 28.000,00 zł podnosił poniesienie szkody na skutek niesłusznego przedłużenia wobec jego osoby środka zapobiegawczego w postaci tymczasowego aresztowania, co jego zdaniem skutkowało uszczerbkiem na zdrowiu oraz pozbawieniem go praw ubiegania się o przedterminowe zwolnienie, odbycia kary w zakładzie półotwartym, korzystania z przepustek, telefonu i innych udogodnień.

Zgodnie z treścią art. 417 § 1 kc za szkodę wyrządzoną przez niezgodne z prawem działanie lub zaniechanie przy wykonywaniu władzy publicznej ponosi odpowiedzialność Skarb Państwa lub jednostka samorządu terytorialnego lub inna osoba prawna wykonująca tę władzę z mocy prawa.

Przesłankami odpowiedzialności Skarbu Państwa na podstawie art. 417 kc są: wystąpienie szkody określonej wysokości, bezprawne działanie lub zaniechanie organu Skarbu Państwa przy wykonywaniu władzy publicznej oraz związek przyczynowy pomiędzy owym działaniem lub zaniechaniem a zaistnieniem szkody.

Obowiązek udowodnienia zaistnienia szkody i jej wysokości obciąża zawsze osobę poszkodowaną dochodzącą roszczeń w oparciu o normy tytułu VI Kodeksu cywilnego (czyny niedozwolone), co wynika z podstawowej zasady rozkładu ciężaru dowodu uregulowanej w art. 6 kc. Zgodnie z treścią tego przepisu ciężar udowodnienia faktu spoczywa na osobie, która z faktu tego wywodzi skutki prawne. Powód, jako podmiot domagający się od Skarbu Państwa wypłaty odszkodowania winien udowodnić zarówno sam fakt zaistnienia szkody oraz zdarzenia ją wywołującego, a również wysokość doznanej szkody. Od tego bowiem zależy zasadność i zakres odpowiedzialności Skarbu Państwa. Mając powyższe na uwadze stwierdzić należy, iż w niniejszej sprawie to powód z mocy prawa był obowiązany do wykazania zaistnienia szkody na swej osobie, wysokości doznanej w szkody i zdarzenia ją wywołującego. W okolicznościach niniejszej sprawy stwierdzić należy, że powód nie udowodnił powyższych przesłanek uzasadniających wypłatę odszkodowania.

Samo wskazanie przez powoda, że szkoda jakiej doznał ma związek z niesłusznym przedłużeniem tymczasowego aresztowania nie wypełnia obowiązku wykazania zaistnienia szkody i jej wysokości. Szkada podlegająca naprawieniu wyrządzona czynem niedozwolonym regulowanym przez prawo cywilne musi mieć określoną wartość podlegającą udowodnieniu w myśl zasad procesu cywilnego. Pozew B. G. jest oparty wyłącznie na twierdzeniach powoda, co wskutek zaprzeczenia zaistnienia szkody i bezprawności działania przez stronę pozwaną nie mogło zostać uznane za udowodnione (por. wyrok Sądu Najwyższego z dnia 22.11.2001 r. I PKN 660/00). Samo twierdzenie strony nie jest dowodem, a twierdzenie dotyczące istotnej dla sprawy okoliczności (art. 227 kpc) powinno być udowodnione przez stronę to twierdzenie zgłaszającą (art. 232 kpc i art. 6 kc)#.

Wskazać należy, iż słusznie podnosi pozwany, że kodeks postępowania karnego przewiduje swoisty tryb dochodzenia zadośćuczynienia za niewątpliwie niesłuszne tymczasowe aresztowanie uregulowane w rozdziale 58 tego kodeksu i to w tym trybie powód mógł dochodzić przed sądem karnym swoich praw. Przepisy art. 552-559 kpk regulują w sposób wyłączny kwestie odszkodowania za niesłuszne tymczasowe aresztowanie i w trybie tym osoby niesłusznie tymczasowo aresztowane wykazując zaistniałą na skutek tego aresztowania szkodę mogą dochodzić zarówno zwrotu utraconych

korzyści, jak i domagać się finansowego zadośćuczynienia za cierpienie fizyczne i psychiczne związane z niesłuszną izolacją.

Wnosząc do sądu cywilnego pozew w oparciu o treść art. 417 kc powód nie może powoływać się na przesłanki stanowiące podstawę oceny działalności sądu stosującego tymczasowe aresztowanie te same, które podlegają ocenie na mocy art. 552 i następnego kodeksu postępowania karnego. Drogi dochodzenia odszkodowania są drogami odrębnymi i nie pokrywają się ze sobą.

W niniejszym procesie powód nie wykazał nie tylko szkody zaistniałej na jego osobie w związku z działaniem organu Skarbu Państwa, ale również nie wykazał bezprawności działania tego organu. W szczególności powód nie podał na czym polegało bezprawne działanie organu przeciwko któremu wytacza powództwo, a mianowicie Prezesa Sądu Okręgowego w Olsztynie, ani żadnego innego organu Skarbu Państwa w szczególności sądu któregokolwiek szczebla. Powód nie podał czy postanowienia Sądu w przedmiocie stosowania środka zapobiegawczego wobec niego były poddawane kontroli instancyjnej i jaki był wynik tej kontroli. W tej sytuacji same twierdzenia powoda o niesłuszności stosowania wobec niego aresztu należy uznać za gołosłowne.

Należy zauważyć, iż powód w toku postępowania był pouczone na piśmie o treści art. 230-232 kpc i o treści art. 6 kc (k. 229 i 238 akt sprawy). Powód nie zgłosił żadnych wniosków dowodowych, których przeprowadzenia domagałby się w niniejszej sprawie.

W tym stanie rzeczy stwierdzić należy, iż powód nie udowodnił swego żądania, wobec czego zgłoszone w niniejszym procesie roszczenie należało uznać za bezzasadne i jako takie oddalić. Mając na uwadze powyższe orzec należało jak w pkt I wyroku.

O kosztach sądowych Sąd orzekł w myśl art. 98 kpc mając na uwadze zasadę odpowiedzialności za wynik procesu. Koszty poniesione przez pozwanego ograniczały się do wynagrodzenia przynależnego pełnomocnikowi pozwanego. Wynagrodzenie to określono mając na uwadze treść §6 pkt 5 Rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości z dnia 28 września 2002 r. w sprawie opłat za czynności radców prawnych oraz ponoszenia przez Skarb Państwa kosztów pomocy prawnej udzielonej przez radcę prawnego ustanowionego z urzędu (Dz.U. Nr 163, poz. 1349 z późn. zm.). Powód przegrał niniejszy proces w całości, co uzasadniało jego obciążenie obowiązkiem zwrotu wszystkich kosztów procesu poniesionych przez pozwanego w niniejszym procesie. Koszty te stanowiło wynagrodzenie fachowego pełnomocnika, który pozwanego reprezentował - 2.400,00 zł.

SSR Anna Magdalena Taraszkiewicz